

Mälby Hallavägen 14

Ägare: Daniel och Elin Nordin
Byggår ca 1930

*Mälby, Hallavägen 14, Verkstaden låg längst till höger på tomten. Jmfr med bilden nedan.
Foto via Google Maps 2020.*

Stigtomt Bil- och Mek. verkstad

Verkstadsdelen som vette mot Åströms revs i slutet av 1960-talet.

Historik om Mälby

Det första dokumentet vi funnit är ett köpebrev från 1904. Där försäljs tomten nr 7 Mälby om 1470,9 kvm till AB Mälarmejeriet i Nyköping/ T L Ericsson. Säljare är godsägaren på Tengsta, Herman Keventer och hans hustru Agda Keventer. Dokumentet är upprättat av A V Trygg och C B Trygg. (Köpebrevet finns på sidan 6.)

Troligen köptes tomten för att ge möjlighet att bygga en mjölkbod som möjliggjorde försäljning Stigtomta mejeriets varor. På fotografiet nedan kan man se den lilla vita byggnaden. Mjök fick inte säljas i speceributikerna utan i särskilda affärer. Mjölkförsäljningen flyttades senare till andelsmejeriet vid Fabriksvägen.

Bilden är tagen omkring 1915 och visar mjölkbutiken som låg ungefär vid Hallavägen 14. Här är alltså inte huset Mälby byggt än.

Bakom syns Åströms slakteri nr 12, Berggrens Affär Bärbovägen 2 och längs bort Björkebo Hallavägen 10.

Intressant är att bilden visar hur alla tre husen såg ut före påbyggnad.

Lägg också märke till killen på cykeln som väntar medan flickan plockar blommor i björkhagen. Hon ska nog åka med honom på cykeln sedan.

Historik om smedjor enligt Andréns bok.

De större gårdarna hade egna gårdssnickare och smeder men för jordbrukets behov öppnades smidesverkstäder på 1910-20-talen vid Bärbovägen 14 av C O Roos, vid Rogsmo av en smed Martin Karlsson och vid Hallavägen 14 av J Sundell. Sundells smedja drevs senare av lantbrukarna i trakten som andelsföretag för att på 1950-talet övertas av Karl-Johan Karlsson. Denne flyttade verksamheten till Fabriksvägen 1952. Det fanns också en smedja vid Jonslund. Som bas i smedjan på Hallavägen jobbade Nilsson. Dennes son Nisse Nilsson blev senare berömd pianist. Bl a med i många underhållningsprogram "dubbelpianisterna".

Motiv från Stigtomta.

Fotb: Kling.

Mälby, Hallavägen 14, Byggnaden med smedjan, slakteriet. Bilden är troligen tagen på 1950-talet.

Torp, lägenhet, verk och inrättningar m. m. under ovanstående fastighet. Personens för- och tillnamn samt familjeställning, ävensom personens titel, om annan än den i kol. 2 angivna.	Yrke (tjänst, näringsfång). Stäm (främmande). Lyte (sinnessjukdom, sinnesslöhet, blindhet, dövstumhet, fallandesot).	Född		Födelseort (församling i län eller i stad).	Vaccinations el. bakt koppor.	Gift, år, dag och månad.	Änkling, änka eller fränskild år, dag och månad.	Inflyttad eller överförd. Från förs. i län eller i stad, eller uppslag i församlingsbok eller boken över obefintl.	År, dag och månad.
		år.	dag och mån.						
Mälby.	ägare Elin								
1									
2	Karl Gustaf Gustafsson Landin	Reparatör	86	11/4	Björnlunda	27/11	28/11	fol. 438	33/11
3	Elin Augusta Gustafsson		88	16/11	L. Malma				
4	Gustaf Lennart	bilmontör	14	13/11	Stigtomta				
5	Karl Sigvard	cementarb.	16	9/11					
6	Karl Adolf Rune		22	20/11					

Först skrivna har jag hittat familjen Gustafsson-Landin. Familjen bestod av Karl Gustaf f 1886, Elin Augusta f 1888-1935, sönerna Gustaf Lennart f 1914, Karl Sigvard f 1916 och Karl Adolf Rune f 1922. Pappan och Lennart står skrivna som reparatör och bilmontör. Det bör vara dessa som startade bilverkstaden.

Lennart flyttad in redan 25/11 1932 de övriga flyttade 28/4 1933. Man kan anta att Lennart jobbade med att få i ordning huset innan hela familjen kom på plats.

Familjenamnet Landin kom från Karl Gustafs far, Gustaf Edvard Landin och antogs 1933.

0										10
1	Karl Emanuel Sundell	smed reparatör	83 4/3	Kullerstalet	v K			Lunda	36 1/2	11
2	h. Elin Matilda f. Hugo		80 25/4	Dagsberg	v 04 1/11			"	"	12
3	Johans Lars Axel Sundell		26 25/4	Lunda	v			"	"	13
										14

1936 flyttar Landins ut till Anneberg 2 och då kommer Karl Emanuel Sundell f 1883 inflyttad från Lunda. Han står som smedmästare och reparatör. Hustrun heter Elin Matilda f 1880 och sonen Lars Axel f 1926.

Komplement från Sören Jansson:

Örjan Landin som är son till Rune berättar att släkten härstammar Jakobsberg i Björnlunda. Familjen hade tidigare bott på Ene i Stigtomta där Karl Gustaf arbetat som smed och chaufför åt Gustaf Jakob Axel Wattrang. Mälby byggdes av Konrad Wester som var svåger till Karl Gustaf.

Anledningen till den korta tiden på Mälby var att när mamma Elin dog 1935 blev Karl Gustaf deprimerad och man valde att flytta och överlåta verksamheten.

På 1950 talet köpte Karl-Johan Karlsson Mälby men flyttade verksamheten till Fabriksvägen 1952. 1965 hade han byggt en ny verkstad där man producerade maskiner för lantbruk. Tyvärr brann verkstaden ned 1968 och då det tog väldigt lång tid att bygga upp den igen samt att andra förutsättningar påverkade affärerna så blev det konkurs och exekutiv auktion. Mälby blev köpt av Stigtomta kommun och hyrdes ut till familjer.

Anteckningar och insamling gjorda av Curt och Birgit Oscarsson. Gösta Engström intervjuades av Eva Sandström som också sammanställt materialet.

Avskrift från samhällsvandringen 2008 med kompletteringar /Mikael Wingren 2021

Församlingsboken 1942-50. Mejeriet (Friberg och Still)

18										
19	Åker Robert Nilsson	verkschef	163 21/2	Torsåker	v			Nyköping	6 48 20/3	19
20	h. Märta Matilda Sofia f. Karlsson	handelsbit	163 16/2	Kelgona	v			"	"	20
21	s. Rolf Ingemar	varuslag	163 25/4	Nyköpings t. v.	v			"	"	21
22	s. Hilda Göran	stud.	167 26/4	Nyköpings t. v.	v			"	"	22
23	s. Åker Robert Nilsson	verkschef	163 8/8	Nyköpings t. v.	v			"	"	23
24	s. Åker Roland Nilsson	metallarb.	163 3/9	Nyköpings t. v.	v			"	"	24
25										25

Här flyttade familjen Robert och Märta Nilsson in 20/2 1942. De kom från Nyköping.

21	Åker Robert Nilsson	verkschef	163 21/2	Torsåker	v			Segestråle f. Mejeriet	p. 265 47 82/8	21
22	h. Märta Matilda Sofia f. Karlsson	handelsbit	163 16/2	Kelgona	v			"	"	22
23	s. Rolf Ingemar	varuslag	163 25/4	Nyköpings t. v.	v			"	"	23
24	s. Hilda Göran	stud.	167 26/4	"	v			"	"	24
25	s. Åker Roland Nilsson	verkst. arb.	163 3/9	Nyköpings t. v.	v			"	"	25

22/8 1947 flyttade de in i Mälby.

Mälby i vinterskrud på 1940-talet. Foto från Annika Nilsson

Bröderna fr vänster Rolf (min far), Roland och Nisse utanför huset. Brodern Karl-Robert saknas på bilden. Foto från Annika Nilsson

Farfar Robert när han går från smedjan. Foto från Annika Nilsson

144

Köpe Kontrakt

Undertecknade uppläter och försäljer härmed till Aktiebolaget Mälarsmejeriet i Nyköping, för evardeliga tider från vårt egande 3/4 del mantal Bondby N:1 i Styrkanta socken, Fönickers Län och Södermannlands län, en byggmarksomt N:7 benämnd Mälby innehållande i areal 14 1/2 q kvadrant en af Herr Kommissions Landtätaren Svante Kuuman år 1890 upprämad karta äm tustridas nedanstående dag, emot en afrentkemmere och betygad köpeskilling stor Trehundra 500 / kronor, emot följande villkor.

1: Om det säljes sådan den nu för ögonen befines.

2: Köpeskillingen erlägges på följande sätt:

1: Vid detta kontrakt underskrifvande kron. Kontio 500 / återstoden vid köpebrefets utfärdande den 1 Oktober 1904.

2: Säljaren förbinda sig äm före 1906 års utgången Låva inlöst äm de inteckningar, som gravera stambokmanet med undantag af länst uti Mälars - Provinsens Hypoteksförening.

3: Alla omkostnader i och för detta köp, såväl omkostnad för kartläggning som för affindring af förenämnde tomt betalas af köparen ensamt.

4: Af förestående kontrakt äro tvänne lika lydande exemplar upprämade hvaraf

vi var sin sin och taget.
 Söndagen den 13. Juli 1904
 Agda Keventer Herman Keventer

Med förestående kontrakt förklarar
 jag mig till alla delar nöjd, försäkras som
 ofvann.
 för Aktiebolaget Kalaremejeriet
 Th. Eriksson

Agda Keventer och Herman Keventer's e-
 genhändiga underskrifter bevitna:

Ad. Nygren C. O. Nygren

Även Th. Erikssons egenhändiga underskrift
 bevitna:

Johann Kulloni C. O. Nygren

Den i punkten två omskrifne Landpörringens
 Röntgenfoto kronor är denna dag utlagd utkännes
 och köperas.

Söndagen den 22. Juli 1904
 C. O. Nygren